

in.ihned.cz/cr

nými při rekonstrukci v roce 1925.

Typickým představitelem barokní přestavby centra Pelhřimova je řada měšťanských domů na severní straně náměstí. Dominantou je radnice (čp. 1), tzv. Rytířský dům, jako jediná z této řady budov si však nedochovala barokní štít, který byl stržen v roce 1841. Za zmínku stojí ještě dům čp. 4, zvaný Adélka, jehož gotické sklepy zabíhají až pod náměstí. Dnes v domě sídlí restaurace.

V řadě barokních a renesančních štítů se vymyká Fárův dům (čp. 13) na západní straně náměstí. Za kubistickou přestavbou původního barokního domu je podepsán pražský architekt Pavel Janák, kterého si v roce 1913 najal pelhřimovský zubař Vojtěch Fára. Janák se při přestavbě řídil svým heslem, že „staré město tvoří celistvý organismus a ar-

chitekt má tento celek vždy co nejvíce respektovat“. Právě Fárův dům je typickým příkladem citlivého moderního zásahu do staré architektury.

Pohled, který bere dech

A jak tak člověk s úctou pozoruje Fárův dům, nemůže si nevšimnout vysoké věže kostela sv. Bartoloměje, která nejenom výškou, ale i nápisem „Vyhliďková věž“ vybízí k vystoupaní po 148 schodech. Ten pohled na Masarykovo náměstí, přes špičky střech na kostel sv. Víta nebo třeba dál až k památnému Křemešníkovi, opravdu za tu námahu stojí.

Náměstí je ještě malebnější, než když jej člověk pozoruje ze

země. Ani nevadí, že nejkrásnější části – severní a západní strana – jsou zakryty. Do oka musí padnout funkcionalistická přestavba novorenesanční budovy Komerční banky či Johnův dům (čp. 80), kde sídlila dříve radnice. Oba domy stojí na východní straně. A když se vykloníte přes zábradlí, na jižní straně můžete obdivovat secesní hotel Slavie či klasicistní sídlo spořitelny. Ve sklepení tohoto domu začal 2. září 1882 obchodník s koloniálním zbožím Josef Hrdina vyrábět rýžové kartáče. Za tento revoluční vynález si Pelhřimov vysloužil dodnes platný přídomek – město kartáčů.

Smutný osud zvonů

Ještě než začnete ukrajovat první schody dolů, navštivte někdejší byt hlásného. Z vyprávění potomka posledního pelhřimovského hlásného se dozvíte, jak život na věži vypadal.

Ani po cestě z věže se nudit nebudete – než se přesunete ze žebříků na točité schody, nezapomeňte na pelhřimovské zvony. Původně byly čtyři. Dvě války 20. století přežil pouze jediný – Bartoloměj. Ostatní skončily v tavicích pecích, aby místo dunivých akordů vyluzovaly poněkud vražednější tóny – to ale už v podobě válečných kanónů.

Samotný trojlodní kostel sv. Bartoloměje stojí na místě svatostánku zasvěceného ve 14. století Panně Marii. Kostel byl několikrát přestavován, gotický základ dostal renesanční a barokní ráz. Převážně baroknímu interiéru vévodí dřevěný oltář sv. Bartoloměje ze 17. století. Rozměry jsou úctyhodné – výška 13 m a šířka 8 m. Nyní ho ale zakrývá lešení, oprava má skončit příští rok.

Zámek, který snad ani není zámek

Máte také představu, že zámek musí stát samostatně a musí být obklopený zámekským parkem nebo francouzskou zahradou? V Pelhřimově na to zapomeňte. Zdejší zámek byste totiž určitě přešli.

Dvoukřídlá budova s mansardovou střechou a hodino-

FOTO: JAN PERGLER

UBYTOVÁNÍ

Vedle secesního hotelu Slavie přímo na náměstí, který nabízí 22 lůžek za 600 korun na osobu a noc, je nabídka ubytovacích kapacit ve městě dostatečná. Komu nesedí ubytování v hotelech či penzionech, může

popojet kousek za město. V okolí Pelhřimova je několik rekreačních středisek či Kempů, které nabízejí ubytování do 200 korun na osobu a noc. Více informací na webové stránce: www.pelhřimovsko.cz

KAM NA PROCHÁZKU

Pokud nemáte dost prohlídky města, vydejte se na Stezku po stavebních slozích, která byla slavnostně otevřena v neděli 5. srpna. Má 43 zastavení a kromě všech významných budov na pelhřimovském náměstí vyvede návštěvníky města i z centra. Například k baroknímu kostelu svatého Kříže, který byl roku 1671 postaven ve stylu jeruzalémského chrámu Božího hrobu. K významným objektům patří také budovy Městské knihovny, dříve Poštovní úřad, gymnázia či okresního soudu. Architekt Pavel Janák se autorsky podepsal i na

stavbě tzv. Drechselovy vily. Kubistická budova byla postavena v letech 1912 až 1913 pro císařského radu a okresního hejtmana Jana Drechsela. Všechny budovy na stezce jsou opatřeny zelenou tabulkou s informativním textem.

KAM DO PARKU

Děkanská zahrada, která byla obnovena ve 30. letech 20. století, přímo vybízí k tomu, aby se zde návštěvník města usadil na lavičku a odpočíval. Vedle dřevěného altánu to jde

přímo náramně. V zahradě se navíc nacházejí i různá umělecká díla – kamenná Boží muka, mozaika Kristovy hlavy zasazená do žulového balvanu, který opracoval František Bílek.